

Postav vtáčiu búdku

Rodinná dielňa • pre deti od 8 rokov s dospelým • 1/3: plán a materiál

Pomôž sýkorkám nájsť miesto na hniezdenie. Toto je návrh malej drevenej búdky s vnútorným dnom 120 × 120 mm. Nie je to krmidlo: krmivo dovnútra nepatrí.

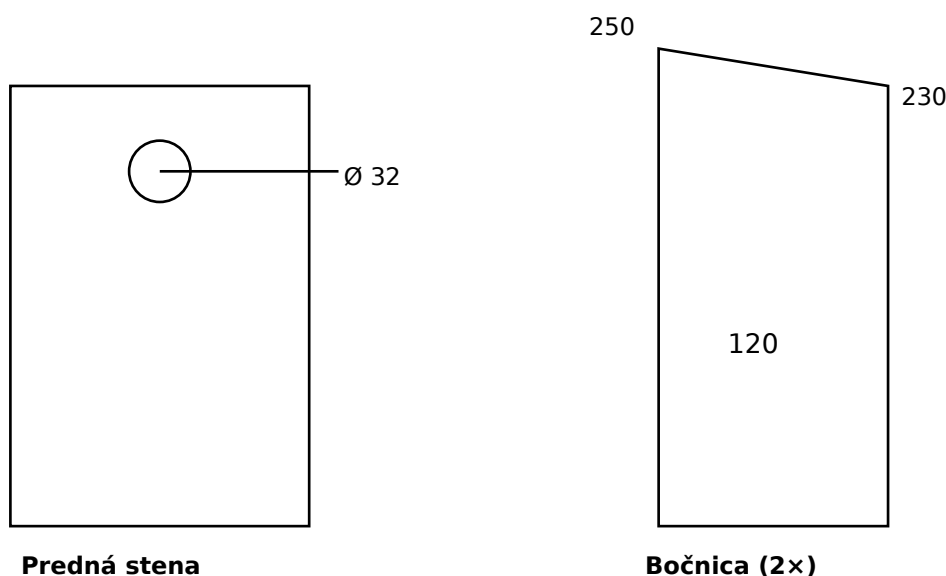
Dospelý: reže, vŕta, skrutkuje a upevňuje búdku vo výške. Dieťa: meria, označuje diely a pod dohľadom brúsi vonkajšie hrany. Pri práci používajte ochranu očí a diely pevne upnite.

MATERIÁL A NÁRADIE

Suché neošetrované masívne drevo hrubé presne 18 mm, vonkajšie skrutky približne 3,5 × 40 mm, predvŕtanie, pravítko, ceruzka, píla, brúsny papier, vŕták 5 mm a vykružovací vŕták 32 mm. Na strechu pružný vodotesný pás ako pánt a dve bočné poistky. Uchytenie zvolí dospelý podľa podkladu.

ROZPIS DIELOV • VŠETKY ROZMERY V mm

Zadná stena	1 ×	156 × 350
Predná stena	1 ×	156 × 230
Bočnice	2 ×	hĺbka 120; výška vzadu 250, vpredu 230
Dno	1 ×	120 × 120
Strecha	1 ×	200 × 200

Schémy sú orientačné, nie šablóny na obkreslenie. Rozmery platia pre drevo 18 mm.

Postav, pozoruj a podel' sa o svoj objav! :-)

Fotku nám pošli s pomocou rodiča alebo učiteľa.

Zložme búdku spolu

2/3: montáž • rozmery skontroluje dospelý pred rezaním

1. Pripravte diely.

Na bočniciach spojte horné body 250 a 230 mm šikmým rezom. Pri inej hrúbke dreva treba prepočítať rozmery. Otvory pre skrutky predvrtajte; skrutky nesmú trčať dovnútra.

2. Vyvrtajte vlet.

Do prednej steny urobte otvor Ø 32 mm. Stred je 45 mm pod hornou hranou a uprostred šírky. Je to otvor vhodný napríklad pre sýkorku veľkú. Bidielko nepridávajte.

3. Dno vložte medzi steny.

Predná a zadná stena prekryvajú čelá bočníc. Dno 120 × 120 mm vložte medzi všetky štyri steny. Jeho spodná plocha lícuje so spodkom prednej steny a bočníc. Vnútorý pôdorys tak bude 120 × 120 mm.

4. Spojte steny.

Bočnice majú vzadu výšku 250 mm a vpredu 230 mm. Zadnú stenu nechajte dole zarovno s telom, jej vrch presahuje. Najprv priskrutkujte bočnice k dnu, potom prednú a zadnú stenu. Do dna vyvrtajte štyri odtokové otvory Ø 5 mm.

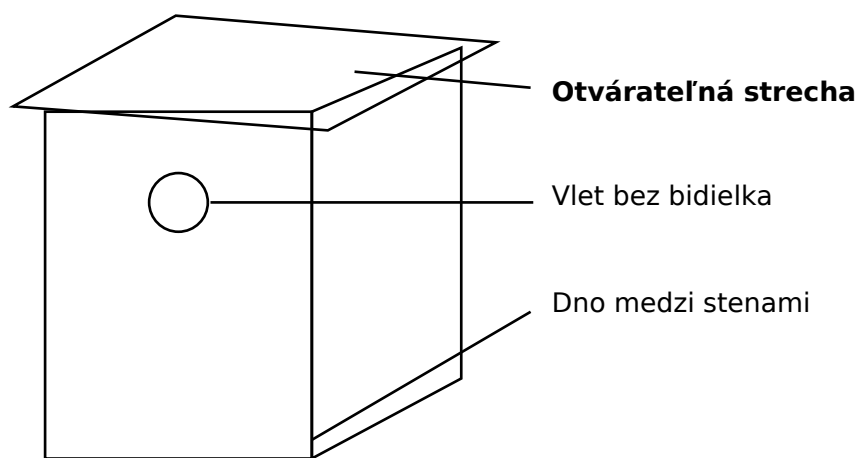
5. Pridajte strechu.

Strecha leží na šikmých bočniciach a klesá dopredu. Vzadu začína pri zadnej stene; bočné presahy sú asi 22 mm. Predná stena má mať hornú hranu zrezanú do sklonu strechy (asi 9,5°), aby dobre dosadla.

6. Nech sa dá otvoriť.

Strechu spojte so zadnou stenou pružným vodotesným pásom a zaistite po bokoch proti vetru. Pás prekryje zadný spoj proti dažďu. Dospelý overí, že strecha tesní, otvára sa a poistky držia.

Vnútri nechajte drevo bez náteru a prednú stenu drsnú. Hrany vletu začistite, no nevyhladzujte celú vnútornú plochu. Hniezdny materiál nechajte priniesť vtákom.

Zostava: orientačný náčrt, nie výkres v mierke.

Postav, pozoruj a podel' sa o svoj objav! :-)

Fotku nám pošli s pomocou rodiča alebo učiteľa.

Vyberme dobré miesto

3/3: umiestnenie, údržba a malá úloha

Kam s búdkou?

Dospelý ju pevne umiestni približne 2–4 m nad zem, mimo dosahu mačiek a rušných miest. Vlet nech smeruje približne na severovýchod až východ, mimo prudkého dažďa a poludňajšieho slnka. Pred otvorom nech zostane voľná príletová cesta.

Pevné uchytanie

Na stenu použite vhodné konzoly alebo úchyty cez presah zadnej steny. Na strom použite široký nastaviteľný popruh s ochranou kôry a pravidelne ho povoľujte podľa rastu stromu. Búdka sa nesmie hoďať; mierny náklon dopredu pomôže odviesť dážď.

Pozorovanie bez rušenia

Počas hniezdenia búdku neotvárajte ani neklopte na steny. Sledujte ju z odstupu a používajte náš pozorovací list. Obsadenie nie je zaručené; niekedy si vtáky vyberú miesto až ďalší rok.

Čistenie patrí dospelému

Na jeseň, až keď je hniezdenie určite skončené, dospelý v rukaviciach odstráni staré hniezdo, vyčistí búdku horúcou vodou a nechá ju vyschnúť. Bez insekticídov. Pri obsadení iným živočíchom čistenie odložte; nejasný nález konzultujte s odborníkom.

Úloha pre deti: Pozri sa na okolie. Sú blízko stromy a kríky? Kde by sa mohla priblížiť mačka? S dospelým vyberte bezpečné miesto.

PODKLADY A OVERENIE NÁVRHU

RSPB: materiál, vnútorný priestor a vlet

<https://group.rspb.org.uk/southeastsex/news-blogs/blog/see-our-facebook-page/>

BTO: drevo a otvor; RSPB: umiestnenie a údržba

<https://www.bto.org/learn/helping-birds/nest-boxes/buying-nest-box>

RSPB: starostlivosť o búdky

<https://www.rspb.org.uk/helping-nature/what-you-can-do/activities/all-about-nest-boxes>

Postav, pozoruj a podel' sa o svoj objav! :-)

Fotku nám pošli s pomocou rodiča alebo učiteľa.

